

disse Betragtninger, at Bankgarantiloven blev forelagt og vedtagen. Og det er maa-ske ikke ubetimeligt tillige at minde om, at Vilhelm Lassen den Gang udtalte, at han ikke troede, at Bankgarantien til syvende og sidst kom til at betyde noget i rede Penge, men han var jo saa glad ved, hvis det skulde betyde noget, at vi havde en stærk Statskasse. Han troede heller ikke, vort Næringsliv vilde blive ramt, og han tilføjede, at efter at vi havde taget saa godt fat, kunde vi slaa en Cirkel om Ulykkerne og sige: Dertil og ikke længere, hvilket jo er værdt at mindes, da det som bekendt ikke varede mange Dage, i alt Fald kun faa Uger, inden dette „dertil og ikke længere“ blev forandret, og ikke ved en Rigsdagsbeslutning, men derimod ved en Beslutning af ham, der ogsaa blev opretholdt af hans Efterfølger som Finansminister. Og Vilhelm Lassen udtalte endvidere den Gang: Heldigvis ere Forholdene ude i Provinserne sunde. Vi vide, hvad der kort Tid efter skete i et Par Provinsbanker. Den Gang vedtoges Bankgarantiloven udelukkende, fordi Ministeren gik saaledes i Brechen for den. Vi havde ikke nogen som helst Adgang til at undersøge disse Forhold. Det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle) udtalte ogsaa den Gang, at vi maa stole paa Finansministeren, som ene har faaet de rette Oplysninger, stole paa, at Midlet er tilstrækkeligt og vil vise sig ufarligt for Statskassen. Og naar nu et æret Medlem i Gaar Aftes talte om, at nu var der Tale om Hjælp til Landboere, ligesom der ved Bankgarantien havde været Tale om Hjælp til Københavnerne, bør man ikke — og det glæder mig, at det ærede Medlem fra Bogen-se (Aadal) ogsaa slog det fast —, slet ikke sammenstille de to Ting ud fra den Betragtning. Der var den Gang ingen Københavner, der havde Bud til Statskassen om Penge. Hvad der da skete, er vel bekendt, og, som sagt, Bankgarantiloven blev vedtagen her i Tillid til den daværende Finansminister.

Naar man nu vil spørge: Foreligger der nu de samme Grunde til at vedtage det foreliggende Forslag, saa antager jeg, at alle maa sige, Sandheden i Ære, at disse Grunde foreligge ikke. Hele dette Ræsonnement, som Vilhelm Lassen fremførte for os, gælder ikke. Det er andre Forhold, i hvert Fald i det væsentlige andre Forhold, som her blive afgørende. Ganske vist, den højtærede Minister har jo nævnt i Bemærkningerne til sit Forslag, at hvis denne Sparekasse nu skulde

bryde sammen, vilde det volde Tab og Ulempe i store Kredse af Landets Befolkning osv., og nævner jo ogsaa og gentager det nu, at han betragter det som en Landsulykke. Men der vil jeg da først sige, at det ikke er første Gang, vi herhjemme have haft en saadan Landsulykke. Spørgsmaalet, det her væsentligt drejer sig om, er, hvorvidt Staten i dette Tilfælde skal yde 4 Mill. Kr.s Bidrag til Lindring af denne Ulykke. Nu mindede den højtærede Minister for nylig om Stormfloden i sin Tid, som kom til at koste Staten Penge. Ja, men den første Tanke, der den Gang var hos Befolkningen, var den, at Befolkningen frivilligt skulde slutte sig sammen og hjælpe de skadelidte. Det skete jo ogsaa i meget stor Udstrækning. Saa er Staten senere traadt til paa Maader, som Ministeren i Formiddags nævnde. Man var virkelig den Gang paa det rene med, at naar Ulykken kom, havde disse Mennesker intet juridisk Krav paa Statskassen, en Betragtning, som ogsaa ligger for i et særligt Tilfælde, jeg har haft med at gøre, nemlig Ulykkenovre paa Ærø. Statskassen har stadig væk ment at kunne gøre gældende, at noget juridisk Krav paa Statskassen haves ikke i Anledning af saadanne Ulykker.

Naar der nu med Rette peges paa den store Betydning, som denne Sparekasse har for den sjællandske Bondestand, og naar Ministeren ved Forelæggelsen af Lovforslaget talte om den Betydning, denne Sparekasse havde haft for at hæve den sjællandske Bondestand i *politisk* og *økonomisk* Henseende, og naar man tillige ved, at er der nogen Sparekasse, der er bleven ledet efter Selvstyrets Idé, saa er det netop denne, saa er det ganske naturligt, at man stiller sig det Spørgsmaal: Hvis nu en anden Sparekasse kommer i en lignende Kalamitet, hvordan er det saa med Statens Forpligtelser? Der forekommer det mig, at naar der er Tale om en Sparekasse, hvor de interesserede tillige ere dem, der saa at sige styre Sparekassen og have deres Tillidsmænd, gennem hvilke de styre den, og naar man vil stille dette overfor et andet Tilfælde, hvor man lider et Tab ved at indsætte Penge i en Sparekasse, paa hvis hele Ledelse man ikke har Spor af Indflydelse, saa kan der ikke være Tvivl om, i hvilket af disse to Tilfælde Staten bør hjælpe. Der kan vel ikke være Tvivl om, at det bør i første Række ske i det Tilfælde, hvor Indskydernes Indflydelse paa Styrelsen mangler. Det maa tillige erindres, at lider jeg et Tab, saa er det kun meget ringe Nytte, jeg kan